

Revalidatie bij chronische pijn; hoe het anders kan!

Het Spine & Joint Centre (Spine & Joint Centre) heeft sinds de oprichting in 1996 een specifieke behandelmethode voor chronische pijn opgezet en deze in de loop der jaren verder ontwikkeld. Het behaalt hiermee zeer goede en aansprekende resultaten die, zo is uit recent onderzoek gebleken, op lange termijn aanhouden.

Missie

Het Spine & Joint Centre is een instelling voor poliklinische medisch specialistische revalidatiezorg (MSRZ). Het Spine & Joint Centre behandelt patiënten met therapieresistente, complexe chronische (pijn-) klachten aan het bewegingsapparaat, specifiek voor nek, rug en bekken.

Het SJC wil met haar behandeling bewerkstelligen dat mensen met chronische pijnklachten weer actief kunnen participeren in het dagelijks leven en in de samenleving

Het SJC draagt met haar visie op en innovatie van de behandeling van chronische (pijn-) klachten bij aan de kwaliteit van (revalidatie-) zorg en de beheersing van medische kosten in Nederland.

Visie

Door bewegingsgedrag adequaat te veranderen, kan lichamelijk functioneren verbeteren en chronische pijn afnemen. De kwaliteit van leven zal hierdoor, zelfs bij complexe pijnproblematiek, (aanzienlijk) toenemen. De behandeling stimuleert en activeert het zelfregulerend vermogen van patiënten.

Het Spine & Joint Centre integreert leer- en beweegprogramma's in haar behandeling om dit te bereiken. Kenmerkend voor de behandeling van het SJC is dat het biologische (fysieke), psychologische en sociale factoren integreert en zich nadrukkelijk mede richt op herstel van functie, waardoor de pijn en fysieke beperkingen klinisch relevant afnemen.

Kernwaarden

De behandelmethode van het Spine & Joint Centre is uniek en onderscheidend. Uniek omdat deze niet elders in Nederland op deze wijze wordt toegepast. Onderscheidend omdat fysiek herstel wordt ingezet om te komen tot afname van pijn en beperkingen.

De patiënten en patiëntveiligheid komen bij het Spine & Joint Centre op de eerste plaats. Het Spine & Joint Centre behandelt de patiënten met persoonlijke aandacht. Het Spine & Joint Centre is mensgericht, professioneel en gedreven.

De geïntegreerde interdisciplinaire behandeling is afgebakend in tijd, is intensief en verloopt volgens een gestructureerde methodiek.

De patiënt

Het Spine & Joint Centre heeft één vestiging in Rotterdam en behandelt patiënten uit heel Nederland.

De behandeling van het Spine & Joint Centre leert de patiënt zelfstandig te werken aan het herstel. De inzet en het commitment van de patiënt zijn in hoge mate van invloed op het uiteindelijke resultaat van de behandeling.

Het zorgproces; wat doet het Spine & Joint Centre anders?

- Al tijdens het de intake/ het vooronderzoek wordt de patiënt inzicht en perspectief geboden: herstel is een reële optie. Hiermee wordt mentaal het herstelproces al vroegtijdig ingezet.
- Snel na aanvang van de behandeling heeft de patiënt eerste succeservaringen. Dit stimuleert de interne motivatie, bevordert de actieve participatie en daarmee de kans op een succesvolle behandeling.
- De Spine & Joint Centre-behandeling heeft een sterk lerend karakter.
- Herhaling van de behandeling voor dezelfde klacht is in beginsel niet aan de orde.
- Onvoldoende commitment van de patiënt kan reden zijn de behandeling niet te continueren.

De behandeling; wat onderscheidt het Spine & Joint Centre?

De oorsprong van de visie en werkwijze van het Spine & Joint Centre ligt in het wetenschappelijke onderzoek naar functionele anatomie (ErasmusMC en internationale literatuur).

Uit deze onderzoeken zijn functioneel anatomische modellen voortgekomen die beschrijven hoe het bekken en de rug 'werken': hoe mensen deze lichaamsdelen controleren en hoe deze controle bij patiënten verstoord kan raken.

Een ander, maar tegenwoordig zeer gangbaar model om klachten mee te verklaren is het BioPsychoSociale (BPS) model. Dit model is ontwikkeld om juist de interactie tussen biologische (fysieke), psychologische en sociale factoren te begrijpen bij het van het ontstaan en aanwezig blijven van klachten. Ook chronische rugklachten vallen binnen dit model. Wereldwijd is vanuit dit BPS-model voor chronische rugklachten de focus komen te liggen op met name de psychologische en sociale factoren. Het Spine & Joint Centre past voor haar behandeling ook het BPS-model toe, maar incorporeert daarbij de functioneel anatomische modellen en fysiek functioneren, waardoor er een balans ontstaat tussen de biologische, mentale en sociale aspecten. Hierin is Spine & Joint Centre onderscheidend.

Professionals binnen het Spine & Joint Centre werken interdisciplinair en integraal aan de individuele behandeling van patiënten. Het vereiste kennis- en inzichtniveau van deze vorm van behandeling is dat van een landelijk expertisecentrum.

De behandeling is complex. Niet alleen doordat er sprake is van chronische patiënten, maar ook door de combinatie met gedrags-sturingsprincipes als graded activity, graded exposure, Cognitieve GedragsTherapie en Acceptance and Commitment Therapy.

De Spine & Joint Centre-behandeling werkt bewust en specifiek aan verbetering van fysiek functioneren. Deze verbetering is bij het Spine & Joint Centre een doelstelling op zich en niet een bijproduct van een algemene gedragsverandering. Dit vergroot de kans op succes van de behandeling aanzienlijk.

De resultaten

Het Spine & Joint Centre boekt met haar krachtige behandelmethode meetbaar en aantoonbaar, aansprekende resultaten. Deze resultaten, zowel feitelijk gemeten als door de patiënt ervaren, worden standaard in een EPD vastgelegd op basis van de behandeldata. Doel van het vastleggen van behandeldata is:

- Op patiëntniveau; het krijgen van inzicht in de voortgang en het resultaat van de individuele patiënt gedurende de behandeling, teneinde adequate zorg te verlenen voor deze individuele patiënt.
- Op organisatieniveau; het bieden van inzicht ten behoeve van interne evaluaties, kwaliteitsborging, wetenschappelijk onderzoek, kwaliteitsverbetering en innovatie. Het wetenschappelijk onderzoek wordt uitgevoerd door wetenschappelijk medewerkers en promovendi werkzaam bij het Spine & Joint Centre, in samenwerking met het Erasmus MC.

Alle patiënten wordt om toestemming gevraagd voor het gebruik van de behandeldata. Deze toestemming wordt vastgelegd. Behandeldata worden alleen geanonimiseerd gebruikt.

Het zorgpad van de Spine & Joint Centre-aanpak

Het zorgpad van de Spine & Joint Centre-aanpak bestaat uit een aantal geprotocolleerde stappen. De behandeling zelf verloopt volgens een gestructureerde methode. De inhoud van de behandeling is op de individuele patiënt afgestemd. Dit komt tot uiting in de indicatiestelling door de revalidatiearts en het geïntegreerde behandelplan.

Het Spine & Joint Centre streeft met haar zorgpad naar een doelgerichte en doelmatige inzet van interdisciplinaire medisch specialistische revalidatiezorg.

De revalidatiearts is medisch inhoudelijk eindverantwoordelijk en actief betrokken bij alle fasen van het behandelproces. De revalidatiearts ziet de patiënt persoonlijk tijdens het vooronderzoek (intake/diagnose/assessment) en tijdens het behandeltraject.

Indien en voor zover sprake is van taakdelegatie van een aantal handelingen door de revalidatiearts aan basisartsen en/of teamleiders, is supervisie door de revalidatiearts geborgd.

Welke patiënt komt in aanmerking?

Het Spine & Joint Centre hanteert het 'stepped care' principe: alleen patiënten die voldoen aan specifieke criteria komen in aanmerking voor de Spine & Joint Centre-behandeling.

Verwijzing en voorwaarden

- Schriftelijke verwijzing door huisarts, bedrijfsarts of specialist.
- De (pijn)klachten zijn chronisch van aard; ten minste langer dan 6 maanden (normaliter wordt reeds na 3 maanden een klacht als "chronisch" gekwalificeerd, het Spine & Joint Centre legt de lat bewust hoger);
- en/of de behandeling in de 1^e lijn is onvoldoende succesvol gebleken, danwel het is naar het oordeel van de verwijzer medisch inhoudelijk aannemelijk dat deze niet zinvol is in te zetten, gezien de aard en omvang van de problematiek;
- en/of behandeling door het Spine & Joint Centre rechtstreeks vanuit de 2^e lijn is geïndiceerd waarbij 1^e-lijns behandeling als niet adequaat wordt gezien.

Streng selectie

Behalve dat aan deze voorwaarden moet worden voldaan, komt niet elke verwezen patiënt in behandeling. Tijdens het intake proces (vooronderzoek) wordt in 2 stappen nauwgezet geselecteerd op behandelbare grootheden, veranderbaarheid en (relatieve) contra-indicaties.

Uit historische gegevens blijkt dat ca. 50% van de aangemelde/verwezen patiënten uiteindelijk voor behandeling in aanmerking komen. Het selectieproces verloopt als volgt:

- Stap 1: een eerste screening en toetsing, op basis van door de patiënt te verstrekken informatie over de ernst van de klacht en de pijn/druk die betrokkene daarvan ervaart, of aan de verwijzvoorwaarde is voldaan.
- Stap 2: een consult dat zich richt op onderzoek naar behandelbare grootheden (meting), de historie van de patiënt en een lichamelijk onderzoek.
- Stap 3: een gesprek met een psycholoog en consult met de revalidatiearts.
- Indien de behandeling door Spine & Joint Centre naar het oordeel van de revalidatiearts geïndiceerd is, wordt in afstemming met de patiënt een specifiek behandelplan opgesteld dat concreet vorm krijgt in een werkplan voor het behandelteam.

Behandeling

Met het individuele behandelplan als uitgangspunt worden patiënten bij het Spine & Joint Centre door een interdisciplinair team, in groepen van maximaal 10 patiënten, behandeld gedurende 16 dagdelen. De voortgang van elke individuele patiënt wordt wekelijks besproken in een multidisciplinair overleg (MDO). Deze worden vastgelegd in het journaal van het patiëntdossier (EPD). Het uiteindelijke resultaat wordt tegen het eind van de behandeling geëvalueerd.

Na 3 maanden is een follow-up (evaluatie op basis van een vragenlijst). Op verzoek van de patiënt eventueel gevolgd door een persoonlijk gesprek. Ca. 12 maanden na beëindiging van de behandeling vindt er een evalueatie plaats, wederom op basis van een vragenlijst.

Communicatie met patiënten

Bij aanmelding krijgt elke patiënt de beschikking over een digitale portal, met toegang tot de nodige gegevens, vragenlijsten en het eigen dossier. Deze beveiligde portal wordt ook gebruikt voor het afnemen van vragenlijsten en het aanleveren van gegevens rond de behandeling. Ook kan de patiënt zijn 'basisgegevensset zorg' downloaden (voor zover het Spine & Joint Centre daarover beschikt).

Ambitie en innovatie

Het Spine & Joint Centre werkt waar mogelijk (inhoudelijk en/of strategisch) samen met andere zorgverleners.

De visie en het eigen karakter van het Spine & Joint Centre zijn daarbij leidend.

Het Spine & Joint Centre heeft de ambitie en de inhoudelijke capaciteit om bij te dragen aan de verbetering en de innovatie van de behandeling van chronische pijnklachten in Nederland. Het Spine & Joint Centre doet dit o.a. door, in samenwerking met universiteiten, medewerkers in staat te stellen wetenschappelijk onderzoek te doen en te promoveren.

Ook de toepasbaarheid van het Spine & Joint Centre-concept in een keten met de 1^e-lijns zorg, is een voortdurend punt van aandacht en onderzoek. Het Spine & Joint Centre maakt waar mogelijk gebruik van moderne EHealth-toepassingen. Het Spine & Joint Centre functioneert in toenemende mate als expertisecentrum.

Het Spine & Joint Centre, zowel als organisatie als het Spine & Joint Centre-behandelconcept, mogen zich verheugen in de actieve belangstelling van een aantal gerenommeerde zorginstellingen en (academische) ziekenhuizen.

Met een aantal daarvan wordt reeds samengewerkt. Deze belangstelling moet de komende jaren uitmonden in een of meerdere strategische samenwerkingsverbanden. Kenmerkend voor de beoogde samenwerking zal zijn "innovatie, verdieping, wetenschappelijke borging en beheerste groei".